

URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE
ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa

Informacja sygnałna

Data opracowania 30.08.2012 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl
tel. 22 464 23 15, 22 464 23 12
faks 22 846 76 67

Internet: www.stat.gov.pl/warsz

**BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH
W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W 2011 R.**

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

W sytuacji gospodarstw domowych w województwie mazowieckim w 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano:

- **większy wzrost dochodu rozporządzalnego niż wydatków,**
- **spadek spożycia większości artykułów żywnościowych,**
- **poprawę, podobnie jak w latach poprzednich, wyposażenia gospodarstw domowych w dobra trwałego użytkowania.**

Badanie budżetów gospodarstw domowych pełni ważną rolę w ocenie poziomu życia ludności, jest bowiem jedynym źródłem informacji o dochodach, wydatkach, spożyciu ilościowym żywności oraz o wyposażeniu gospodarstw domowych w dobra trwałego użytkowania. Prowadzone jest metodą reprezentacyjną (opartą na próbie losowej), która daje możliwość uogólnienia (z określoną precyzją) uzyskanych wyników na wszystkie gospodarstwa domowe. W 2011 r. w województwie mazowieckim badaniem tym objęto 5407 gospodarstw domowych. Prezentowane wyniki badania ustalono na podstawie oświadczeń osób biorących w nim udział.

Tabl. 1. **Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym**

L a t a	Ogółem	W tym			
		pracujących	pobierających świadczenia społeczne		pozostających na utrzymaniu
			razem	w tym emeryturę lub rentę	
2010	2,74	1,20	0,68	0,60	0,79
2011	2,75	1,23	0,66	0,57	0,79

Decydujący wpływ na poziom warunków życia członków gospodarstwa domowego ma **dochód rozporządzalny**, który jest sumą bieżących dochodów (pieniężnych i niepieniężnych) gospodarstwa domowego pomniejszoną o podatki od dochodów, spadków, darowizn oraz nieruchomości. Przeznaczany jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

W 2011 r. w gospodarstwach domowych w województwie mazowieckim przeciętny dochód rozporządzalny na 1 osobę wynosił 1622,96 zł. Kwota tego dochodu zwiększyła się o 1,3% (o 20,99 zł) w stosunku do analogicznego dochodu sprzed roku i była wyższa od dochodu w kraju o 32,3% (o 396,01 zł).

W porównaniu z 2010 r. nastąpił wzrost dochodów z pracy najemnej o 5,3% (o 50,44 zł). Dochody ze świadczeń społecznych pozostały na poziomie zbliżonym do poziomu z poprzedniego roku. Zmniejszył się natomiast przeciętny miesięczny dochód z gospodarstwa

indywidualnego w rolnictwie o 49,5% (o 33,26 zł) oraz dochód z pracy na własny rachunek o 1,3% (o 2,44 zł).

Tabl. 2. **Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych**

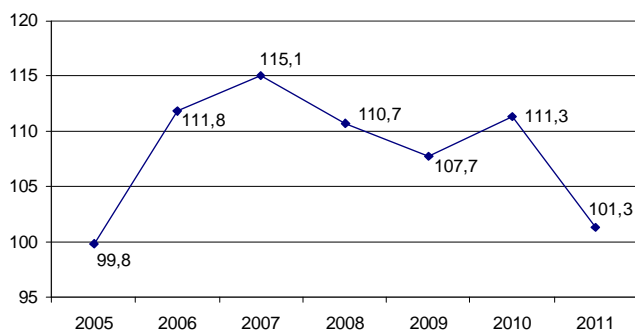
L a t a	Ogółem	W tym				Dochód do dyspozycji
		z pracy najemnej	z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	z pracy na własny rachunek	ze świadczeń społecznych	
		w złotych				
2010.....	1601,97	958,63	67,19 ^a	181,19	321,10	1539,05
2011.....	1622,96	1009,07	33,93 ^b	178,75	321,36	1569,11

a, b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 30,54%, b – 17,02%.

Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego tworzą przede wszystkim dochody z pracy najemnej oraz dochody ze świadczeń społecznych. W 2011 r. ich udział w dochodzie rozporządzalnym wynosił odpowiednio 62,2% i 19,8%.

W porównaniu z 2010 r. zwiększył się tylko udział dochodów z pracy najemnej (o 2,4 p.proc.). Zmniejszył się natomiast udział dochodów osiąganych z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie (o 2,1 p.proc.), dochodów z pracy na własny rachunek (o 0,3 p.proc.) oraz dochodów ze świadczeń społecznych (o 0,2 p.proc.).

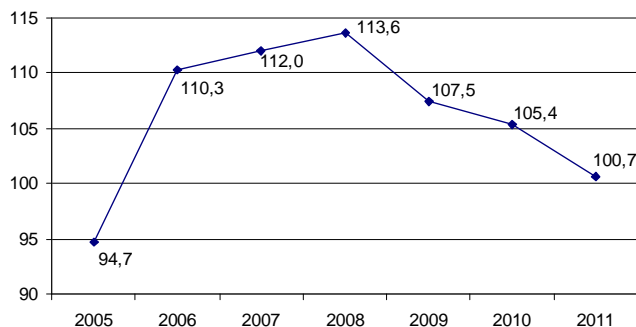
Dynamika przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych (rok poprzedni=100)

Po spadku przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę o 5,3% w 2005 r., w kolejnych latach następował wzrost wydatków rok do roku. Największą dynamikę (113,6) odnotowano w 2008 r., natomiast w następnych latach tempo wzrostu wydatków słabło osiągając w 2011 r. najniższy poziom wzrostu wynoszący 0,7%.

W 2005 r., w stosunku do roku poprzedniego, nastąpił spadek przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę o 0,2%. W latach 2006–2011, z roku na rok, występował wzrost tych dochodów. Najwyższą dynamikę dochodów (w stosunku rocznym) odnotowano w 2007 r. i wynosiła ona 115,1. Kolejne lata charakteryzowały się wolniejszym tempem wzrostu dochodów. Najmniejszy wzrost (o 1,3%) wystąpił w 2011 r.

Dynamika przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych (rok poprzedni=100)

W 2011 r. przeciętne **miesięczne wydatki** gospodarstwa domowego na 1 osobę w województwie wynosiły 1308,35 zł i były o 0,7% (o 8,50 zł) wyższe niż przed rokiem. Wydatki miesięczne ponoszone przez 1 osobę w województwie mazowieckim były o 28,9% (o 293,23 zł) wyższe niż przeciętnie ponoszone w kraju.

W stosunku do 2010 r. najbardziej wzrosły wydatki na restauracje i hotele (o 19,9%), zdrowie (o 5,4%) oraz edukację (o 4,8%). W ujęciu rocznym spadek odnotowano wśród wydatków m.in. na transport (o 4,5%), wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego (o 3,2%) oraz łączność (o 2,1%).

Tabl. 3. **Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych**

Wyszczególnienie	2010	2011		2010	2011
	w złotych		2010=100	w odsetkach	
O g ó ł e m	1299,85	1308,35	100,7	100,0	100,0
W tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	1236,93	1254,50	101,4	95,2	95,9
w tym:					
żywność i napoje bezalkoholowe.....	273,25	282,34	103,3	21,0	21,6
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	34,94	35,68	102,1	2,7	2,7
odzież i obuwie	75,31	76,42	101,5	5,8	5,8
użytkowanie mieszkania i nośniki energii ...	243,51	246,56	101,3	18,7	18,8
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	70,16	67,92	96,8	5,4	5,2
zdrowie.....	70,99	74,83	105,4	5,5	5,7
transport.....	141,57	135,20	95,5	10,9	10,3
łączność.....	54,92	53,76	97,9	4,2	4,1
rekreacja i kultura	123,80	123,24	99,5	9,5	9,4
edukacja ^b	23,31 ^c	24,42	104,8	1,8	1,9
restauracje i hotele	40,37	48,39	119,9	3,1	3,7
inne towary i usługi.....	73,12	72,17	98,7	5,6	5,5

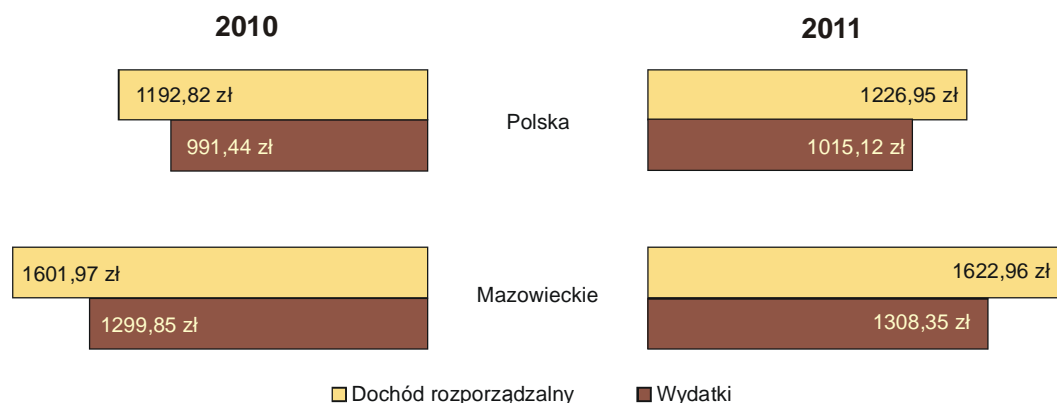
^a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^b Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

^c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 10,64%.

W strukturze wydatków dominowały wydatki związane z zakupem towarów i usług konsumpcyjnych kształtując się na poziomie 95,9% (o 0,7 p.proc. więcej niż przed rokiem). Najistotniejszą grupę stanowiły wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, na które gospodarstwa domowe przeznaczały przeciętnie 21,6% ogółu wydatków (o 0,6 p.proc. więcej niż w 2010 r.). Znaczącą grupą wydatków były opłaty ponoszone przez gospodarstwa domowe z tytułu użytkowania mieszkania i za korzystanie z nośników energii. W 2011 r. stanowiły one przeciętnie 18,8% ogółu wydatków (o 0,1 p.proc. więcej niż przed rokiem).

Struktura wydatków gospodarstw domowych województwa mazowieckiego nie odbiegała znacząco od struktury tych wydatków w kraju. Największą różnicę odnotowano w wydatkach na żywność i napoje bezalkoholowe oraz na użytkowanie mieszkania i nośniki energii, których udział w województwie był odpowiednio o 3,4 p.proc. i 1,9 p.proc. niższy niż średnio w kraju. Natomiast udział wydatków na rekreację i kulturę oraz restauracje i hotele (w obydwu przypadkach) był o 1,3 p.proc. wyższy od średniej krajowej.

Przeciętne miesięczne dochody i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyniki badań budżetów gospodarstw domowych informują o ilości żywności zakupionej lub w inny sposób pozyskanej przez gospodarstwo domowe (z własnego gospodarstwa rolnego lub działki pracowniczey; otrzymanej w darze itp.).

W 2011 r. w województwie mazowieckim, w porównaniu z rokiem poprzednim, spadło spożycie m.in.: cukru — o 6,6%, pieczywa — o 5,0%, owoców — o 4,9%, ryb — o 4,3%. Nieznacznie wzrosło natomiast, spożycie serów — o 0,9% i jaj — o 0,1%.

Tabl. 4. **Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych**

L a t a	Pieczywo i produkty zbożowe		Mięso	Ryby ^a	Mleko ^b w l	Jogurty i napoje mleczne	Sery	Jaja w szt.	Oleje i pozostałe tłuszcze	Owoce	Warzywa	Cukier
	ogółem	w tym pieczywo										
	w kg					w kg			w kg			
2010.....	6,59	4,22	5,36	0,46	3,37	0,92	1,08	11,97	1,21	3,86	9,69	1,21
2011.....	6,30	4,01	5,33	0,44	3,28	0,90	1,09	11,98	1,16	3,67	9,54	1,13

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku.

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że w 2011 r. powszechnie występującymi w gospodarstwach domowych dobrami trwałego użytkowania były dobra uważane za niezbędne do ich funkcjonowania, jak chłodziarki czy automaty pralnicze.

W porównaniu z 2010 r. w badanych gospodarstwach domowych województwa mazowieckiego nastąpiła dalsza poprawa ich wyposażenia w dobra trwałego użytkowania. Największy przyrost udziału gospodarstw domowych wyposażonych w dane dobro odnotowano w odniesieniu do: kuchenek mikrofalowych (o 3,4 p.proc.), zmywarek do naczyń (o 2,8 p.proc.) oraz komputerów osobistych i automatów pralniczych (po 2,4 p.proc.). Spadek odsetka gospodarstw domowych wystąpił natomiast w przypadku wyposażenia np. w magnetowid (o 6,8 p.proc.), odtwarzacz płyt kompaktowych (o 4,7 p.proc.), odtwarzacz DVD (o 3,5 p.proc.).

Tabl. 5. **Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania**^a

Wyszczególnienie	2010	2011
	w % ogółu gospodarstw domowych	
Chłodziarka	99,0	99,4
Zamrażarka	18,2	16,2
Automat pralniczy	89,4	91,8
Zmywarka do naczyń	20,7	23,5
Kuchenka mikrofalowa	49,9	53,3
Samochód osobowy	61,1	62,4
Odtwarzacz płyt kompaktowych	15,8	11,1
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	42,9	39,9
Odbiornik telewizyjny	96,9	96,5
Odtwarzacz DVD	58,2	54,7
Telefon komórkowy	90,4	92,5
Magnetowid, odtwarzacz wideo	26,3	19,5
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	58,7	61,0
Komputer osobisty	69,0	71,4
Drukarka	44,1	44,7

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.